

Volver a Empezar

(Begin the Beguine, 1982, José Luis Garci)

De eerste Spaanse Oscarwinnaar voor beste buitenlandse film, na negen onverzilverde nominaties voor het land, was deze rustige, nostalgische vertelling. Antonio keert vanuit San Francisco tijdelijk terug naar Gijón, om met vrienden van vroeger te praten over voetbal, zelfs even telefonisch met de koning over de zojuist in Stockholm in ontvangst genomen Nobelprijs voor literatuur. Hem veel dierbaarder is hernieuwd contact met jeugdliefde Elena, leidend tot een innemend gesprek over langzaam maar zeker ten einde lopende levens, met wederzijdse herinneringen.

Pittoreske stadsbeelden, van binnenrollende treinen, een stadion in verbouwing, een overwoekerde picknickplaats en drooggevalen boten, voegen toe aan de druilerige sfeer. Een jolige hoteleigenaar zorgt voor ietwat onnodig komisch intermezzo, maar vertolker Agustín González is gelukkig zeer aimabel. Dergelijke sympathie is ook weggelegd voor de hoofdrolspelers en andere professionele betrokkenen. José Luis Garci regisseerde nog drie andere voor een Oscar genomineerde films en is dus van grote invloed geweest op de internationale positie van de Spaanse film.

Twijfel bestaat over de opmerkelijk eentonige muziekkeuze. Pachelbel's Canon in D wordt tot in den treure herhaald en schiet daarmee beoogd effect jammerlijk voorbij, na verloop van tijd zelfs neigend naar immer gevreesde 'aanzwellende violen'. Iets subtieler is de ook in de titel aanwezige ode aan Cole Porter. Een tevoorschijn gehaalde langspeelplaat, met daarop ontroerende aantekeningen uit 1936, benadrukt hoe essentieel deze muziek is voor beide betrokkenen.

Volver a Empezar, ouderwets pretentief opgedragen aan 'een onderbroken generatie', blinkt op geen enkel vlak uit en bevat zelfs twijfelachtig simplisme. De treurigheid waarmee sommige overpeinzigen gepaard gaan, lijkt wat overdreven: deze bebaarde man maakte weliswaar ingrijpende politieke ontwikkelingen mee, maar heeft weinig te klagen. Hij kan zijn memoires uiteindelijk zelfs opschrijven aan de voet van de Golden Gate Bridge. Dat is tevens precies waar de film om draait: in alle kalmte, zeer bewust afscheid nemen van een bewogen doch geruststellend en geslaagd bestaan. Bij uitstek geschikt om na je pensioen nog eens te bekijken.

Menno Peeters, 20 november 2013

speelduur:
87 min.

cast:
Antonio Ferrandis – Antonio
Encarna Paso – Elena
José Bódalo – Roxiu
Agustín González – Gervasio

script:
José Luis Garci
Ángel Llorente

cinematografie:
Manuel Rojas

muziek:
Jesús Gluck

